

WMS congres 2021 geheel digitaal

CORONATIJD VRAAGT WENDBAARHEID

De deelnemers van de fysieke bijeenkomst hoorden nauwelijks een week van tevoren dat het WMS congres op 24 november 2021 in de ReeHorst in Ede door de olopemde coronabesmettingen niet door kon gaan. Het digitale alternatief was echter geen teleurstelling. Zittend op de werkplek of thuis op de bank, het was een bijzondere ervaring om de sprekers en workshops op je eigen scherm te volgen. Voor de onderwijssector en dus ook de medezeggenschap is flexibiliteit in deze coronatijd belangrijk. De titel van het congres 'Wendbare medezeggenschap' was dus goed gekozen. **Leonie de Bruin**

In verband met het beperkte aantal plaatsen door corona was het congres al gesplitst in een live en een digitaal evenement, fysieke deelnemers kregen dan ook snel een link om in te loggen. Iedereen werd verwelkomd in een virtuele lobby en kon de informatiemarkt bezoeken door op de namen van de deelnemers te klikken. Exact om tien uur opende directeur/bestuurder van organisator Onderwijsgeschillen Cécile de Vos het congres om alle 250 aangemelde personen welkom te heten. Het programma was zoals gebruikelijk opgedeeld in een plenair deel met spreker Michenu Maduro en de workshops van de verschillende onder-

wijsorganisaties. Maar eerst was er een inleidend gesprek met gasten Ellen Vas, jurist en lid van de Nationale DenkTank, en Robert Hommen procesregisseur van Sterk Medezeggenschap (zie kader). De Nationale DenkTank hield zich de afgelopen periode bezig met de vraag hoe het onderwijs duurzaam te verbeteren en de kansengelijkheid te bevorderen en keek vooral naar de professionele cultuur in scholen en de positie van de schoolleider. Vas: 'Een goede leider is essentieel voor een organisatie. Schoolleiders moeten naast onderwijservaring ook beschikken over bedrijfskundige en leiderschapscompetenties. In een professionele cultuur werken ze aan de ontwikkeling van leraren en de verbetering van het onderwijs. Omdat de mr mede het profiel van de schoolleider opstelt, kan hij meedenken over wat de school nodig heeft. Het is goed als mr en schoolleider samenwerken aan een professionele cultuur en goed beleid. Kijk daarbij ook naar zaken als loopbaanontwikkeling, diversiteit en inclusie. Van belang is dat je erop kunt vertrouwen dat ieder zijn verantwoordelijkheid neemt.'

Hommen gaf aan dat corona en het Nationaal Programma Onderwijs voor scholen en medezeggenschap het belangrijkste onderwerp van het afgelopen jaar was. Hij kreeg daar ook regelmatig vragen over. 'Je ziet dat veel van centraal naar decentraal is gegaan. Zo moest ook de medezeggenschap het Nationaal Programma Onderwijs in korte tijd oppakken. Belangrijk is dat schoolleiders en bestuurders de medezeggenschapsraad vanaf het begin meeneemen en dat hij proactief en als gelijkwaardige partner aan de slag kan gaan. Het onderwijs zit in een crisistijd en je moet er goed van op de hoogte zijn hoe je zo'n crisis aanpakt. Belangrijk is dat je elkaar, ook op afstand, blijft informeren en meenemen. Vraag je steeds weer af wat je kunt doen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.'

Vertrouwen als basis voor samenwerking

Vervolgens was het digitale podium aan keynote speaker Michenu Maduro. Ze is trainer, pedagoog en presentator en heeft veel ervaring met thema's als verbinding, leerprocessen en verandering en zet mensen graag aan tot het verleggen van grenzen. Ze begon met een schets van de zevenjarige Gershwin die niet mee kon komen op de basisschool, zelfs uitgelachen werd als hij voorlas en niet gesteund werd door de leerkracht. Hij moest van school af, maar zijn moeder bleef voor hem strijden en op zijn elfde bleek dat hij

centrale thema van haar presentatie: vertrouwen. Hoe belangrijk het geven van vertrouwen aan mensen is, en vooral aan kinderen, heeft ze ervaren in haar werk in een jeugdgevangenis. Doordat de groep waaraan ze dramalessen gaf na een incident zeer agressief werd, realiseerde ze zich dat ze hun vertrouwen had beschaamd. 'Ik kreeg een tweede kans en nam me voor vanaf dat moment eerlijk te zijn en schurende situaties niet meer te vermijden. Ik moest mijn angst loslaten en vertrouwen hebben.' Een ander aansprekend verhaal ging over het hebben van verwachtingen van kinderen. Zo kreeg een leerkracht een nieuwe, niet erg gemakkelijke klas en achter de namen van de leerlingen stonden getallen. Ze dacht dat die cijfers het IQ van de kinderen was en dat ze met een hoogbegaafdenklas van doen had. Ze zocht oefeningen die bij de kinderen pasten. Na twee maanden deden alle kinderen mee en ging het veel beter. Later bleek dat de getallen kluisjesnummers waren. Door de hoge verwachtingen en het vertrouwen in de kinderen gingen

'Ga geen schurende onderwerpen uit de weg'

dyslectisch was. Een therapeut zag z'n potentie, bracht hem in contact met filosofie en werd dichter. Gershwin Bonevacia is nu de stadsdichter van Amsterdam. Het verhaal bracht Maduro direct bij het

ze allemaal beter presteren en nam hun zelfvertrouwen toe. Maduro benadrukte wel dat helpen niet hetzelfde is als jezelf opdringen, maar het kind het zelf laten doen, daar krijgt het zelfvertrouwen van.

Stichting de Nationale DenkTank organiseert jaarlijks een denktank waarin 20 tot 25 masterstudenten en promovendi vier maanden hun tanden zetten in een maatschappelijke uitdaging. Zij analyseren de grootste knelpunten en bedenken oplossingen met als doel de Nederlandse maatschappij vooruit te helpen.

Sterk Medezeggenschap is een initiatief van het ministerie van OCW om betrokkenen bij de medezeggenschap in het primair en voortgezet onderwijs te ondersteunen. Het CAOP verzorgt deze ondersteuning in samenwerking met de PO-Raad, VO-raad, AVS, Algemene Onderwijsbond, CNV Academie, FvOv, LAKS, VOO en Ouders en Onderwijs. Zie ook sterkmedezeggenschap.nl.

Ze gaf ook aan dat je kinderen niet alleen in de spiegel naar zichzelf laat kijken, maar ook door andere ramen. Er is te weinig aandacht voor andere sociale klassen en kleur. Hoe kunnen wij eraan bijdragen? 'Ga geen schurende onderwerpen uit de weg, want daar zit lering in. Laat ook eens andere mensen lesgeven, uit een andere sociale klasse of van een andere culturele achtergrond. En prikkel de zintuigen. Hoe beter de input, hoe beter het beklift.' Zo vertelde ze over een leerkracht die naar het vluchtelingenkamp Moria ging om contact met kinderen te maken. Sommige kinderen waren zo getraumatiseerd dat ze niet meer spraken. Het lukte de leerkracht om door met ze te zingen toch contact te maken. Maduro gaf mr-leden tot slot mee wat belangrijk is voor een goede samenwerking. 'Wie is de directeur, wie is de bestuurder? Weet met wie je te maken hebt, leer elkaar kennen en zorg dat er wederzijds vertrouwen is. En pak grote problemen stap voor stap aan. De mr kan het verschil op veel grotere schaal maken dan je denkt.'

Na de pauze gingen de deelnemers naar de verschillende workshops. Interactie was mogelijk via de chatfunctie. Een goed alternatief, maar elkaar in het echt ontmoeten om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren, doe je toch het liefst tijdens een fysieke bijeenkomst. En de lekkere lunch, waar de ReeHorst elk jaar weer zijn best voor doet, die moesten de deelnemers voor het tweede jaar op rij missen...

